

un deputat în dietă. „Noi d-lor”, d-ice d-lu Brote, „vrem să rămânem Români și acesta trebuie să le o spunem cu toată ocaziunea” (trăescă). Mai mult încă, statul nu plătește pentru susținerea lor, ci li-se impun prin această proiectă nouă sarcini: dările și așa ne apasă destul de greu (așa este!) Este deci sfânta noastră datorință să ne exprimăm cu toții și să protestăm în contra unei atari legi nedrepte (Protestăm!) și de clară ședința de deschisă.

Invită apoi adunarea de a se constitui pentru adunarea prezentă.

De președinte se aclamează d-lu Dr. *Awrelu Brote*, er de notar *Nicolae Neamtu* precum și trei membri verificatori ai protocolului adunării prezente în persoanele d-lor: *Ioan Papiu*, *Parteniu Cosma* și *Zacharia Boiu*.

Urmază la ordinea zilei prezentarea unui proiect de rezoluțiune.

D-lu *Pompiliu Pipozu* luând cuvântul accentuează, că comitetul partidului național a apelat la sentimentul patriotic, național al alegătorilor, rugându-i a se aduna în centru, pentru a se pronunța în o cestiune, care este foarte importantă pentru toate naționalitățile d-er pentru noi Români este de o importanță cu multă mai mare, decât ea privește una din cele mai vitale interese ale noastre, anume regularea pe cale legislativă a cestiunii asilelor de copii. Contra acestei cestiuni nu ar fi nimic de observat, decât ea s'ar mișca pe baza unor tendințe culturale umanitare, d-er suntem dator să ne ridicăm vocea, atunci când convinși suntem de tendințele ei ascunse de maghiarizare; ea e de natură a conturba pacea și liniștea dintre popoarele acestei patrii (așa este). Făcut imposibil de a ne apăra interesele noastre în dieta țării, acolo unde ar fi locul, nu ne rămâne decât să cerem altă expediență, decât a ne aduna în astfel de adunări și a cerca și pe această cale a da expresiune gândurilor și simțimentelor noastre.

O știți cu toții și a accentuat-o și d-lu președinte, că numitul proiect de lege are în vedere: înființarea de asile și grădini de copii, în cari au să între copii noștri, smulși din brațele mamelor și dați unor îngrijitoare străine, străine de credință, străine de datinele și obiceiurile noastre (așa este). Inoă nici un stat cult al Europei nu a cercat ceea ce voese să încerce stăpînitorii noștri.

Cumcă străine vor fi acele îngrijitoare, ne putem convinge de acolo, că e dispus anume, că numai acele vor pute să fi îngrijitoare, cari vor avea oconștiința limbei maghiare. Această dispoziție de sigur va aduce acolo, ca copii noștri să fi dați pe mâna jidovii-

celor, și apoi judecați cum vor crește acestea copii noștri în credința creștină. Asemenea proiectul nu poate să întimpe aprobarea noastră, căci el dispune categorice însușirea limbei maghiare aproape din leagăn. Trebuie să se știe însă, că noua încercare de maghiarizare și ori și ce încercare în direcțiunea acesta zadarnică va rămâne, precum zadarnice au rămas ele cu introducerea limbei maghiare în școlile populare (Așa e! Bravo!)

Nenumărate au fost încercările stăpînirii maghiare contra naționalității noastre, d-er toate au rămas zadarnice.

E datorința noastră să protestăm, ca și altădată în contra acestei nouă încercări (Protestăm!) Voim ca vocea noastră să se audă sus la monarhia, căruia i zace multă la inimă înaintarea adevăratelor interese ale patriei.

Noi protestăm ca să ne lăsăm a trece această ocaziune și ca să ne ni-se potă imputa, că noi am tăcut, când s'a făcut unul din cele mai desperate atentate în contra naționalității noastre.

Această cuvântare a fost întreruptă de dese aplauze. În urmă vorbitorului dădu cetire următorului proiect de

Rezoluțiune:

Considerându, că proiectul de lege despre asilele de copii, prezentat dietei ungurești întră, în potrița tuturor drepturilor naturale și morale, cu mijloace silnice, în sanctuarul familiei spre stricăciunea sufletescă și trupescă a viitoarelor generațiuni,

face obiectul de experimentu politic din copii noștri și impune comunelor nemaghiare nouă și grele sarcini în interesul rău înțeles al unei minorități naționale:

Alegătorii români din cercurile electorale: Sibiu (cetate), Seliște, Cristianu, Cîndia Reșinari și Nociu, întruniți în conferență electorală protesteză sârbătorește în contra vătămării comise prin numitul proiect de lege, față cu drepturile naționale ale popoarelor nemaghiare din patriă, declarându acestu proiect de lege de păgubitor și primejdios atătu din punctul de vedere moral și pedagogic, cât și în privința sanitară și economică.

Acestu proiect de rezoluțiune a fost primit în unanimitate și cu mare entuziasm.

În urmă ridicându-se d-lu asesorul consistorial *Zacharia Boiu* mulțămese în o vorbire foarte bine sămțită atătu acelora, cari au binevoit a convoca această adunare cât și publicului, care n'a cruțat ostenelele de a urma convocării acesteia.

Cu toții ne-am depărtat cu dorul și speranța de a vedă pusă și iubită noastră națiune în poziția, ca să nu

mai fim siliți a ne apăra interesele noastre naționale totu în felul și modul cum am fost și suntem constrinși a le apăra.

Raportorul.

Intrevorbirile raportorului dela „Kreuzzeitung.”

Scim, că cu ocaziunea interpelării d-lui C. Cogălniceanu în camera română, d-lu ministru de externe *Lahovary* a declarat, că raportorul lui „Kreuzzeitung” n'a vorbit cu d. Maiorescu pe când era ministru, ci unu an și jumătate înainte de acesta.

În urmă această raportorul și redactorul dela „Kreuzzeitung” d. *L. Schwaenhagen* a adresat „Românului” o scrisore cu data: Berlinu 30 Ianuarie 1891, prin care rectifică asertiunea d-lui *Lahovary*. În această interesantă scrisore el d-ice după o mică introducere:

Eu am vădutu pe d-lu Maiorescu Sâmbătă în 6 Decemvre (st. nou) dimineața în locuința sa, așa-d-er într'unu timp, când d-ensul era deja de o săptămână și jumătate ministru. În această și mi-a declarat d-lu Maiorescu, că elu ca ministru aprobă cu desăvârșire, ca Liga înființată de studenții din Bucuresci să adune bani, cu care să se înlesnesc instituirea grădinei de copii române naționale în comunele locuite de Români în Ungaria. Elu ar ruga în acestu casu chiar pe regele Carolu, ca să doneze și d-ensul o sumă ore-care pentru acestu scop, cum și împăratul *Wilhelm* a datu totdeuna pentru școlile germane din România. În privința pozițiunii sale față cu tripla alianță, d. Maiorescu a declarat, cu patru zile înainte de a fi ministru, că România e înregimentată într'o formă ore-care în tripla alianță de când *I. Brătianu* a vizitat pe Principele *Bismarck* la Varzin. Ca ministru d. Maiorescu a vorbit din nou asupra acestui lucru și spunea, că atătu d-ensul, cât și d. *Carp* ar fi contribuit mai ales a asigura această alipire a României la tripla alianță. Numai sub președința de ministru de șese luni a d-lui *L. Catargiu* ar fi fost încâtva îndoișă pozițiunea României către puterile centrale, acum însă e din nou sigură. D. *Carp*, care a asistat pe jumătate la întăia mea intrevorbire cu d. Maiorescu, mi-a declarat, că România în timpul de față nu e în stare a face ceva pentru Transilvania, deorece prin această populațiunea ei față cu tripla alianță ar devia. Din contra, Românii din Ungaria se stea pe pace încă de ce ani întregi, până atunci răfuiala cu Rusia se va efectui, și atunci apoi se va putea începe deslegarea cestiunii Transilvaniei. Dacă eu asădă și

voi a face Românilor de dincolo o plăcere, li-ași transmite acestu sfat bine intenționat al d-lui *Carp*. — În pozițiunea lor față cu tripla alianță, au fost asădă și d. Maiorescu și d. *Carp* cu desăvârșire de aceeași părere, er cât pentru stările din Transilvania, d. *Carp* nu se părea a nu avă nici o cunoștință pe când d. Maiorescu arăta mereu o inimă caldă pentru suferințele consăngenilor săi. În absența d-lui *Carp*, d. Maiorescu a declarat mai departe, că d-ensul nu crede, că România e îndreptățită a interveni în favoarea Românilor din Transilvania în formă oficială, că din potrivă crede, că e posibilu a face acestu lucru în chipu confidențial. Mi-a spus, că deja acum doi ani Regele Carolu ar fi făcutu atentu pe împăratul *Francisc Iosif* asupra stărilor insuportabile din Transilvania, la care împăratul a răspuns, ca Regele Carolu să vorbescă odată cu *Kalnoky*. Regele a și făcutu acest lucru, d-er *Kalnoky* a dosit și nu s'a mai arătat nicodată mai târziu în fața regelui. Totuși — așa opina d. Maiorescu — totu s'ar mai putea aduce în vorbă această cestiune.

Tote acestea le-am discutat atătu de pe larg, pentru ca să recunoscă d. *Lahovary*, că între d-ensul și între d-lu Maiorescu există în realitate o deosebire fundamentală în cestiunile externe și decât mi s'ar spune chiar, că prin această raportare comitului o indiscrețiune, eu cred, că prin această aducă națiunii române unu serviciu. În situațiunea grea actuală, consideru ca condițiune primă în această cestiune o lămurire completă. Pozițiunea d-lui Maiorescu imi pare a fi cu desăvârșire cea corectă, și sunt convins, că România ca recompensați pentru alipirea sa la tripla alianță potă să pretindă și printr'o acțiune dibace va și dobândi îmbunătățirea stărilor din Transilvania. Eu personalu trebuia să explicu aceste în publicitate, pentru ca în România să se potă judeca, decât am raportat corect ori incorect la „Kreuzzeitung”.

Încătu privește raportul publicat de mine în „Kreuzzeitung” asupra intrevorbirei avute cu d-lu *Sturza*, trebuie să declar, că conclusiunea finală nu a fost trasă formal de d. *Sturza*. Din contra, am cređutu, că potă să o tragă din declarațiunile formale ale d-lui *Sturza*. Deorece însă d-sa a respins atătu de energic acea conclusiune, cred că trebuie să completez pe partea cealaltă încă cu o idee raportul meu. Spre cea mai mare a mea mirare am aflată deăci, că d-lu *Sturza* consideră cestiunea ardeleană numai ca o cestiune secundară, a cărei deslegare e foarte ușoră. Trebuie numai ca cele 3 milioane de Români din Ungaria să emigreze de acolo în Moldova și Valachia. România e și așa nepopulată, și ar puté,

organizator spre alinarea sorții noastre celei triste. Dreptu ceea, când se depărtă din mijlocul nostru ilu însoțesce simpatia și recunoștința noastră, pe care adunarea generală și-a exprimat prin salve de „vivat”.

„Din contra pe „acea”, cari necugetându la viitoru, s'au distins prin vecsațiuni burocratice, îndemnați de focul capului hăbuc, nu și-au întrebunțat oficiulu spre binele poporului, n-ol alu ordinei și a justiției, i-au însoțit disprețulu generalu.”

De unu singuru lucru imi pare foarte rău în această polemă nedemă de unu opu istoric, d-ice d-nul *Barițiu*, — eră acela este, când on. d-nu *Șuluțiu* susține, că Ianculu în timpul din urmă stetea la spatele *Varga Catalinei*.

O ce complimentu profanu făcutu memoriei neuitatului nostru confrate! *Catarina Varga* venise în 1841 la Bucumanu, cu 6 ani înainte de a fi fost dusă în prinsore. În ce calitate putea să stea unu studentu la spatele unei femei? Și când ea avea pe advocații ei dela *Ajudu* și *Viena* pe care li ingrășa, ce altu interes mai putea să aștepte ea dela ademenirea unui studentu către sine, decât ca speculantă.” (Vol. II pagina 651:)

Răspunsu.

Această frasă, în stil și logică confuză, mai are și altă scădere: Nu este adevărată. Timpulu din urmă n'a fost anul 1841 ci anul 1846, 1847, er atunci Ianculu nu era studentu, ci candidat de advocat și unu an în urmă, Prefectul alu legiunilor române. Elu absolvase drepturile în anul 1845.

„Nu e deci mirare, că poporul din munții apusenți a primit unu nutrementu prin agitațiunile acelei femei, cu deosebire, că Ianculu pe timpul acela era „jurist absolvat”; la d-ensul privu „Moșii” încă de pe acelu timp, ca la unu profet”, d-iceam eu, cu scirea d-nului *Barițiu*, în partea a III pag. 65 a „Memoriulu” meu.

În Volumulu alu II-lea pag. 163 d-ice d-nul *Barițiu*, că Ianculu în primăvera anului 1848 adevă tocmai unu an după arestarea „jupăneșei” *Catalina*, d-ice într'o societate: „său emanciparea țeranilor, fără răscompărare, său morțe. Tată-său n'a aprobat „planurile” fiului său, ca să imiteze pe *Horia*”, să nu pață cum „pațise acela”.

Ce însemneză tote aceste, de nu cumva, că Ianculu pe acelu timp avea de cugetu eliberarea țeranilor?

În numărulu festiv alu „Gazetei Trans.” se d-ice, că: „Ianculu nu simpatiza cu Șaguna.” Țera întrăgă șcie, că cauza principală a fost *Varga Catalina*. Profanare? Nu! Profanare a fost când d-lu *Barițiu* l'a numit pe el și pe noi pe toți cărturarii din munții apusenți: „omeni apatici, lipsiți de curagiu și zelă pentru binele poporului; omeni cari așteptau „salvare” dela o femedă”.

Apoi eu am constatat unu adevăru, care numai onore îi potă face lui Iancu, decât elu a stat în anul 1848 gata d'a trage sabia, pentru eliberarea poporului.

D-lu *Odobescu* vorbindu, în opulu său „Moșii și Curcanii” despre Șincai, *Maior* și *Klainu*, d-ice: „Adevăratu este, că epoca, în care s'a sculat *Horia* în capulu țeranilor din Ardealu, corăspunde întocmai cu aceia, în care se luptau, pentru revindicarea originei noastre latine erudiții din *Blașiu*. D-er nu vedă nici unu semnu, ca prin instigațiunea acestora, să fi urzit măcaru, rescolă țeranilor.”

Tocmai eu suntu acela, care prin „Memoriile,” mele am restabilit adevăralu în privința amiculu meu Ianculu.

Acesta o constatară în timpul din urmă mai mulți scriitori maghiari și nemți; anume și „Pesti Naplo”.

Noi am simpatizat din momentulu oând ne vedurăm întâiașdată. Era pare-mi-se, la anul 1832, tatălu meu într'o și frumoasă de veră, m'a luat cu sine și ma dus la *Vidra*. — Vino să te ducă cu mine, până ce eu imi gat lucrulu meu cu judele Iancu cu sine și a mersu în sat. Eu și *Avrămuț* făcurăm la momentu cunoștință; am datu o rotă, peste vâl și peste dâlme, ne era, parcă lumea prea îngustă. D-er eu eram totuși mai sprintenu, nu mă putea ajunge.

— „Stai pe locu, măi Șuluțiu,” strigă d'odată *Avrămuț*.

Mama d-ensului, care tocmai frământa pânea, fugi afară, cu mâinile pline

după părerea lui Bismarck, să nutrească comodă—după cum se dice,—*douăsprezece milioane*. Românii din Transilvania să vină de aceea dincă și atunci Regatul Românii va deveni un stat mai tare și mai puternic. Numai după ce i-am arătat, că acest experiment e foarte periculos pentru Români, conveni și d-l Sturza, că cestiunea ardeleană ar pute să fie deslegată și pe o altă cale.

Din toate ale mele întrebări cu poliției români din Bucuresci am dobândit convingerea, că Transilvănenii deocamdată nu pot aștepta nici un sprijin dela România oficială, ăr în Transilvania însăși am primit convingerea, că Românii d'acolo posedă puterea internă să continue lupta lor și fără ajutorul direct al bărbatilor de Stat din Bucuresci. De aceea cred eu, că aceste ale mele cuvinte vor provoca acolo totu atâtu de puțină descurajare, câtă au provocat teoria neutralității d-lui Carp seu sfaturile bine intenționate ale d-lor Carp și Sturza.

SCRILE PILEI.

Liga pentru unitatea culturală a Românilor. Ați în 24 Ianuarie se inaugurează „Liga pentru unitatea culturală a Românilor” printr'o mare întrunire publică în Bucuresci, în același timp în cel puțin 12 orașe ale țerei, secțiunile — unele deja formate, altele pe cale de a se constitui — și vor sărbători înființarea prin banchete seu baluri. Brăila promite a fi în frunte prin intensitatea curentului național de acolo și prin sacrificiile materiale ce a făcut și va face pentru trimful splendid al acestei sfinte cauze. Galații și Ploiești se întrec în riva pentru cristalisarea fructuoasă a acestei mișcări.

Din Turnu-Severin s'a comunicat deja președintelui ligei, d-lui Al. Orăscu, rectorul Universității, constituirea acolo a unei secțiuni, care și-a ales un comitet de 10 membri. Asemenea dela Tergoviște a sosit comitetul central și aderare iscalită de totă inteligența orașului fără deosebire de color politica, care fundează acolo o secțiune a ligei.

Tenorul Gabrielescu. Din Lisabona ne sosesc din nou amănunte despre succesele, ce a dobândit distinsul artist român pe scena teatrului liric St. Carlos de acolo. Diarele „O Noite”, „O Globo”, „Correio de Manha” și altele, în darea de semn asupra piesei „Othello” de Verdi, aduc cele mai căldurose elogiuri tenorului Gabrielescu, laudându-l modul strălucit, cu care a știut interpreta rolul dificil al lui „Othello” mai ales în duo din actul întâi și la scenele violente din actul al doilea și al treilea, unde vocea și jocul drama-

de aluat și strigă, câtă o lua gura. — Avramuți! mișelule. — Ce-i? — Nu-i dice: mîi! că te aude tatăl seu. — Dér cum sîi dice? — Di-i domnișorule. — Dcă el a quis sîi dice domnișorule; a quis, că și el e Român, ca și mine.

Intr'aceea, țopu: nimeresce tatăl meu cu tata lui Avramuți, și rideau cu hohot. „Binedictu Avramuți”, dise tata; „di-i numai: mîi; el încă e Român ca și tine.” — Oh bată-vă să vă bată norocul copii, că iute se înpretinără, dise mama lui Iancu și apoi intră ărăși în odai.

Din acest moment, noi ambii am simpatizat în totdeauna.

Spun vrășmași nămului românesc că „Avramuți” a murit sub garduri, ca cerșitor în stare de beție și nebun.

Nu știu, n'am vădutu.

Așa când ar fi, eu totuși nu mă lăpăd de el: amicu mi-a fost când l'am vădutu întâia dată, în cămăș lungă și ca unui amicu îi păstrează memoria. Dér teamă-se de mânia lui Dumneșeu, cel ce l'a adus pe Iancu la acea stare înfiorătoare.

(Va urma.)

Iosif Sterea-Saluțiu.

tioc al artistului au ajuns până la sublim, secerându ne mai sfârșite aplause.

Expozițiune universală în Budapesta. La 30 Ianuarie, contele Zichy Jenő în numele mai multor conșoi ai sei a prezentat ministrului președinte Szapary ună memorandă, în care propune, ca eu ocaziunea serbarei milenului unghuresc, să se aranjeze în Budapesta o expozițiune universală.

Indignare șovinistică. Cetim în „Egyetértés”: „Ună abonentă din Pozna dându-și espreziune dreptă indignațiunei sale, ne trimite o epistolă și o socotelă scrisă numai în limba germană dela biroul internațional de expedițiune „I. Schneider & Co.” din Budapesta. Și acest birou de expedițiune uită, că e în Țara Maghiară și că trăesce dela Maghiari.” Voră mai fi printre ei și Nemți și Jidovi destui.

Numire. Afăm, că tînărul inginer, d-l Aureliu Persinariu, cu 1 Ianuarie v. c. fu numit în postul de șef de birou la serviciul central de tracțiune al căilor ferate române, fiind însărcinat cu conducerea birourilor de secretariat și comptabilitate — Felicitările noastre!

Concertul Laura Conopasek cu concursul d-lor Dr. Matyeka și R. Lassel ce s'a dat luni seară, a reușit foarte bine. D-ra Conopasek are un mezzosoprană foarte simpatice și scie a-și modula vocea escelentă, ceea ce a arătat-o în piesa „Mein gläubiges Herz frohlocke” de Bach, în „O süsse Mutter” de Reinecke, și în celelalte numere ale frumosului program, din care trebuie să mai amintim și greaua baladă de Löwe „die Uhr” care a cântat-o cântăreța cu multă pricepere. D-l Dr. Matyeka a esecat cu multă efect pe violă mai ales primul pasagiu din Sonata lui Rubinstein, ăr d-l Lassel a acompaniat toate numerele cu cunoscută dibăciă. Aplausele nu au lipsit și au fost bine meritate.

Din dieta unghurescă.

(Desbaterea proiectului de lege pentru Kișdedovuri.)

Art. 9 lea § ordonă, ca asilurile și grădinele de copii să se țină deschise de seară până dimineața, cu excepțiunea duminecelor și a zilelor de țergu. Vacanță, de cel mult o lună de țile, se pte da numai în lunile de iernă. — Se primesce cu adausul: „de regulă” duminecele și serbătorile sunt țile de vacanță.

§§ 10—13 se primesc fără nici o observare.

La propunerea lui Csaky, § 14 se ține în suspenso, dându-se înderăt comisiunei pentru studiere.

§§ 15—16 se primesc fără observare.

§ 17 dă drept comunei, ca în lipsa altor averi și venit, să pte repartiția ună adaus de dare de 3% pentru înființarea și susținerea Kișdedovului. Comunele, a căror adaus de dare comună ajunsă la 20% față cu darea directă de stat, celea numai cu autorizarea ministrului de interne și a ministrului de finanț pot arunca dare asupra locuitorilor lor pentru susținerea Kișdedovurilor.

Dintre amendamentele propuse la acest §, amintim pe alt lui Almásy Sándor, care propuse, ca locuitorii să pte fi scutiți de susș quisul adaus de dare numai dca adausul de dare comună nu trece peste 30%.

Se nțelege, ministrul Csaky primi cu plăcere acest amendament, împreună cu un alt amendament propus de Tisza Kalman. Tote celelalte amendamente le respinge; §-ul cu amendamentele primite se dă înderăt comisiunei pentru studiere. — Ședința se încheie.

In ședința dela 27 Ianuarie se continuă desbaterile speciale începând dela § 18.

§ 18 dă statului dreptul de a ridica Kișdedovuri, dca află de lipsă, ori unde vră el, ăr pentru susținerea Kișdedovurilor sale are dreptul de a arunca asupra locuitorilor adausul de dare de 3%.

Iosef Filtsch propune, ca să se lase afară cuvintele: „dca află de lipsă” și în locul lor să se dică: „întră cât în acelu loc nu se află destule asiluri seu grădini de copii.” ăr după cuvântul: „ridică”, propune să se adaugă cuvintele: „pe speșele statului.”

Ministrul Csaky: Cere să se respingă amendamentul lui Filtsch. Dieta îi face pe voiă și primesce §-ul pe lângă un amendament de stil propus de Hagara.

§ 19 se primesc fără observare.

§ 20 dispune, ca în Kișdedovurile de stat și comunale să se primescă copii fără deosebire de confesiune și naționalitate. Statului i-se dă dreptul de a lua dela părinții mai cu stare anumite taxe moderate. Acest drept li-se dă și confesiunilor, dcr numai dca în comună nu esistă asil, ori grădina de copii de a statului. Părinții cu totul seraci în ambele casuri sunt scutiți de aceste taxe.

Törs Kálmán: Propune, ca în asilurile și grădinele de stat și comunale să nu se ia asemenea taxe.

Csaky respinge amendamentul lui Törs și dieta primesc §-ul neschimbat.

§ 21 se primesc fără observare.

In § 22 se prescrie, ca medicul de cerc să fiă dator a visita Kișdedovurile în fi-care săptămână de două ori, dca e lipsă și mai de multe ori. După ce ministrul Csaky promite, că va da ordin medicilor de a face în cinste acestu serviciu, dieta primesc §-ul neschimbat.

§§ 23—30 s'au primit fără observare.

§ 31 dă dreptul de a ridica preparandii pentru ingrijitorii Kișdedovurilor: statului, comunelor, confesiunilor, persónelor juridice și privaților, pe lângă împlinirea condițiunilor prevăzute în §§ 30—39.

Iosef Filtsch: Propune, ca inspectorii de școle numai în acelu cas să pte denega comunelor și confesiunilor dreptul de a ridica asemenea preparandii, dca acelea nu corăspund condițiunilor legale.

Farișeul Csaky: În adevăr, îi pare rău, că precum amendamentele de până acum ale lui Filtsch nu le-a putut primi, așa nu-l pte primi nici pe acesta. Pentru ca institutul să corăspundă intențiunei legi, depinde multă nu numai dela însușirile prevăzute în lege, ci și dela însușirile personale, car nu se pot prevedea în lege, cu un cuvânt dela garanția morală. Numai ministrul este în stare să judece însă, dca cutare persónă intrunesce condițiunile pentru a i-se pte da concesiunea cerută. — Pentru liniștirea celor nedumeriți, ministrul Csaky spune tot-odată, că dispozițiunile cuprinse în acestu proiect față cu confesiunile, nu pot să conțină vre-un pericol tocmai așa mare nici în privința creșterii confesionale unilaterale, nici în privința creșterii în spirit națională nemaghiară, deore-ce statului i-s'a dat dreptul de a se ingera, și fi-care guvern va fi conșiu de datorința lui.

Cere să se primesc proiectul neschimbat. Dieta îi face pe voiă și cu majoritate îl primesc.

§§ 32 și 33 se primesc fără observare.

§ 34 se primesc pe lângă ună neînsemnat amendament propus de Zay.

§§ 35—40 se primesc fără observare.

Din camera română.

Ședința dela 14 Ianuarie st. v. 1890.

D-l C. Kogălniceanu, continuând: Ei bine, D lor, acea bănuială a devenit astăzi un fapt cert, căci astăzi nu mai avem a face cu declarațiunea d-lui Carp. deși șeful majorității, seu cel puțin șeful grupului celui mai însemnat al majorității, pe care se sprijinesc guvernul astăzi; avem a face cu declarațiunile d-lui Maiorescu, nu numai membru însemnat al acestui grup, dcr membru al guvernului alături cu D Lahovari, și atunci mă întreb: Pe cine să oredem noi? Pe D. Lahovari, seu pe D. Maiorescu? Căci nu admit teoria d-lui ministru de esterne, espusă în Senat, că D-sa, că ministrul de esterne este singur răspundător de politica esteriă. După Constituțiune, după chiar legea responsabilității ministeriale, nu ministrul de esterne singur este răspundător, ci guvernul întreg, și, prin urmare, nu pte singur ministrul de esterne să ia răspunderea. Ce ați dice D-vostre dca în Germania s'ar ridica un ministru și ar declara, că este pentru alianța cu Rusia? Ar mai putea acelu ministru să stea pe banca ministerială un moment alături de cancelarul Germaniei? Scit ce s'a petrecut în Italia; ministrul Said Doda a arătat ore-care veleități pentru unirea cu Franca și a doua țile trebuit să se dea demisiunea. D. Crispi a trebuit să declare că sunt unele împregiurări, când este vorba de trăsuri esențiale asupra politice, că ministrul trebuie să plece. Așader, să vedem în combinațiunea actuală a ministerului ce idee pte prevala, care politică pte domina. Cea urmărită de D. Lahovari, seu cea urmărită de D. Maiorescu? Mai înainte de tute, în minister, numeric vorbind, se pare că balanța trage de partea d-lui Lahovari; dcr ceretându lucrurile mai de aproape, vom vedea că balanța este în favoarea d-lui Maiorescu.

In minister sunt trei membri jurniști, trei luptători, partizan nu numai bine disciplinați, dcr dintre cei mai fanatici, cari jură în numele șefului lor.

De partea d-lui Lahovari este mai întâi D. generalul Vlădescu, care nu este om de partid, nici om politic; însă d sa a declarat, că a fost chemat prin încrederea Majestății Sale pentru a se ocupa de cestiunile militare. Nu voi să discută acum constituționalitatea acestei cestiuni; dcr punem pe D. ministru de răboiu de o parte.

Vine apoi d-l Triandafil. D lor, ori-cine scie că d-sa este omul păcii. D-sa caută să impace pe totă lumea. Rămâne dcr ca luptător energic d-l Lahovari și d-l generalul Manu; dcr în ceea-ce priveșce pe d-l generalul Manu, simpatile sale germane sunt bine cunoscut; apoi declarațiunile sale în privința politice esterne nu sunt de loc atâtu de categorice ca ale d-lui Lahovari. D-sa a declarat următoarele:

„Eu, care sunt pe această bancă, soiu că dela Noemvre încoe, de când sunt președinte al consiliului nu s'au încheiat nici un tratat.”

Apoi, d-lor, nu stă cestiunea aoi; nu este vorba dca s'au încheiat vre-o convențiune; dcr cine ne spune că nu a esistat o asemenea convențiune înainte de căderea guvernului liberal; In totu casul d-l generalul Manu nu s'a pronunțat asupra politice esterne; căci dca este vorba de convențiune, asemenea convențiuni sunt secrete, nici un ministru nu pte să declare, cum n'a declarat nici d-l Brăteanu, și, prin urmare, d-l generalul Manu nu s'a pronunțat în modu categoric pentru care politică exteriă este d-sa.

Așa-dcr vedeți că, admitând chiar acestu raționament, balanța este în favoarea politice esteriore a d-lui Maiorescu.

Prin urmare conchid și dic, că până când nu se va da o desmînțire categorică celor declarate de d-l Maiorescu, d-l Maiorescu nu pte sta un minut pe bancă alături cu d. Lahovari; căci dca d. Maiorescu va sta, țera și strănătatea va scie, cu tute declarațiunile, câtă de categorice, ale d-lui ministru al afacerilor străine, că a triumfat politica esteriă a d-lui Maiorescu, că esistă o înțelegere între noi și tripla alianță.

Am quis.

Proprietar:

Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil interimal:

Gregoriu Malor.

Cursul pieței Brașov

Table with 3 columns: Item, Buy Price, Sell Price. Includes items like Banote românești, Argint românesc, etc.

Cursul la Bursă de Viena

Table with 2 columns: Item, Price. Includes items like Benta de aur, Benta de hârtie, etc.

Table with 2 columns: Item, Price. Includes items like ostă ungare, Amortisarea datoriei, etc.

ABONAMENTE la „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețului abonamentului este: Pentru Austro-Ungaria: Pe trei luni... 3 fl. — Pe șase luni... 6 fl. — Pe un an... 12 fl. —

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria: Pe an... 2 fl. — Pe șase luni... 1 fl. — Pe trei luni... 50 cr. Pentru România și străinătate: Pe an... 8 franci. Pe șase luni... 4 franci. Pe trei luni... 2 franci.

Avisul d-loru' abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la renoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numărul de pe fâșia sub care au primitu' diarul nostru până acuma.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu' din 1 Octomvre 1890.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predealu', Predealu'-Budapesta, etc.), train types, and departure/arrival times.